

C-94/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. február 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landesgericht Linz (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. február 6.

Felperes és a fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél:

KV

Alperes és fellebbező:

Land Oberösterreich

Az alapeljárás tárgya

A lakhatás támogatása céljából nyújtott szociális ellátásnak harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai részére csak alapvető német nyelvtudás igazolását követően történő nyújtása – Az uniós joggal való összeegyeztethetőség – Fajon vagy etnikai származáson alapuló hátrányos megkülönböztetés

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése; EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a 2003/109/EK irányelv 11. cikkét, hogy azzal ellentétes az oberösterreichisches Wohnbauförderungsgesetz (a lakásépítési támogatásról szóló felső-ausztriai törvény, a továbbiakban: oöWFG) 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglaltakhoz hasonló olyan nemzeti

- rendelkezés, amely az uniós polgárok, az EGT-államok állampolgárai és a 2004/38/EK irányelv értelmében vett családtagjaik számára nyelvtudás igazolása nélkül biztosítja a lakhatás támogatása céljából nyújtott szociális ellátást, ezzel szemben a 2003/109/EK irányelv értelmében vett, harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai esetében meghatározott módon igazolandó alapvető német nyelvtudást követel meg, ha e lakhatási támogatás célja a lakhatási költségek okozta túlzott terhek enyhítése, a létminimum (beleértve a lakhatási szükségletet) biztosításáról azonban a szociálisan rászoruló személyek számára nyújtott további szociális ellátással (az oberösterreichisches Mindestsicherungsgesetz [a szükségletalapú minimumjuttatásról szóló felső-ausztriai törvény] szerinti szükségletalapú minimumjuttatással) is gondoskodni kell?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a „közvetlen vagy közvetett, faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés[nek] [helyesen: hátrányos megkülönböztetés{nek}]” a 2000/43/EK irányelv 2. cikke értelmében vett tilalmát, hogy azzal ellentétes az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglaltakhoz hasonló olyan nemzeti rendelkezés, amely az uniós polgárok, az EGT-államok állampolgárai és a 2004/38/EK irányelv értelmében vett családtagjaik számára nyelvtudás igazolása nélkül biztosít valamely szociális ellátást (az öWFG szerinti lakhatási támogatást), ezzel szemben harmadik országbeli állampolgárok (beleértve a 2003/109/EK irányelv értelmében vett, harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárait) esetében meghatározott módon igazolandó alapvető német nyelvtudást követel meg?
- 3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén:
- Úgy kell-e értelmezni az etnikai származáson alapuló hátrányos megkülönböztetésnek az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke szerinti tilalmát, hogy azzal ellentétes az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglaltakhoz hasonló olyan nemzeti rendelkezés, amely az uniós polgárok, az EGT-államok állampolgárai és a 2004/38/EK irányelv értelmében vett családtagjaik számára nyelvtudás igazolása nélkül biztosít valamely szociális ellátást (az öWFG szerinti lakhatási támogatást), ezzel szemben harmadik országbeli állampolgárok (beleértve a 2003/109/EK irányelv értelmében vett, harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárait) esetében meghatározott módon igazolandó alapvető német nyelvtudást követel meg?

A hivatkozott közösségi jogi rendelkezések

Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a

93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv; különösen a 11. cikk,

A személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelv; különösen az 1–3. cikk,

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, különösen a 21., 34., 51. és 52. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Oberösterreichisches Wohnbauförderungsgesetz (a lakásépítés támogatásáról szóló felső-ausztriai törvény, a továbbiakban: ööWFG), különösen a 6. § (9) és (11) bekezdése, 23., 24. §

Oberösterreichisches Antidiskriminierungsgesetz (a hátrányos megkülönböztetés tilalmáról szóló felső-ausztriai törvény, a továbbiakban: ööADG), 1–4. §, 8. §

Oberösterreichische Wohnbeihilfen-Verordnung (a lakhatási támogatásról szóló felső-ausztriai rendelet; különösen a 2–4. §

Oberösterreichisches Mindestsicherungsgesetz (a szükségletalapú minimumjuttatásról szóló felső-ausztriai törvény, a továbbiakban: ööBMSG), különösen az 1., 4., 5., 6., 7., 8. és 13. §

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 Az 1981-ben született felperes, egy török állampolgár 1997 óta él Ausztriában, és a 2003/109 irányelv értelmében „harmadik ország huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárának” minősül. A feleségével és a három gyermekével Bundesland Oberösterreichben (Felső-Ausztria szövetségi tartomány, Ausztria) él, és 2017 végéig az ööWFG szerinti lakhatási támogatásban részesült. 2018. január 1-jétől a lakhatási támogatás harmadik országbeli állampolgárok részére történő nyújtása – az uniós polgárok, az EGT-államok állampolgárai és a 2004/38/EK irányelv értelmében vett családtagjaik esetétől eltérően – az ööWFG 6. §-a (9) bekezdésének 3. pontja és (11) bekezdése szerint meghatározott alapvető német nyelvtudás igazolását feltételezi. A felperes a megkövetelt szinten beszéli a német nyelvet, azonban nem rendelkezik az előírt formális igazolásokkal, ezért a lakhatási támogatás iránti kérelmét elutasították. A felperes megfelel valamennyi további feltételnek, és ha EGT-polgár lenne, akkor részesülne lakhatási támogatásban.

- 2 A felperes kártérítést kér Land Oberösterreichtől a 2018 januárjától novemberéig tartó időszakban elmaradt lakhatási támogatás, nevezetesen havi 281,54 euró, valamint 1000 euró nem vagyoni kártérítés összegében. A felperes e kérelmét az ööADG 8. §-ára alapozza.
- 3 Az elsőfokú bíróság teljes terjedelmében helyt adott a kereseti kérelemnek. Ez ellen a Land Oberösterreich fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 4 Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a lakhatási támogatás a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett alapellátásnak minősül. Egyúttal e bíróság megállapította, hogy a német nyelvtudás igazolására vonatkozó követelmény észszerűtlen, és a felperessel szembeni, az „etnikai hovatartozásán” alapuló hátrányos megkülönböztetést jelent.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 5 A felperes előadta, hogy az ööWFG 6. §-a (9) bekezdésének 3. pontja és (11) bekezdése az etnikai hovatartozása alapján hátrányos megkülönböztetést alkalmaz vele szemben anélkül, hogy e hátrányos megkülönböztetés objektív módon igazolható lenne. Ezenkívül a lakhatási támogatás a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett alapellátásnak minősül.
- 6 A Land Oberösterreich véleménye szerint nem áll fenn etnikai hovatartozáson alapuló eltérő bánásmód, a német nyelvtudásra vonatkozó követelmény objektív módon igazolható, és a lakhatási támogatás nem minősül a 2003/109 irányelv értelmében vett alapellátásnak.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések egymáshoz való viszonya

- 7 Az első és a második kérdést egymástól függetlenül kell megválaszolni. Ha a lakhatási támogatás a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett alapellátásnak minősül, akkor azt a felperesnek uniós jogi szempontból már ebből az okból biztosítani kell, függetlenül attól, hogy hátrányos megkülönböztetés is fennáll-e. A felperes azonban az elmaradt lakhatási támogatáson felül az etnikai hovatartozásán alapuló hátrányos megkülönböztetés miatti nem vagyoni kártérítést is kér.
- 8 Ha a lakhatási támogatás nem tekinthető a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett alapellátásnak, akkor mindazonáltal elképzelhető, hogy az ööWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglalt rendelkezés a 2000/43 irányelv értelmében tiltott hátrányos megkülönböztetésnek minősül, vagy sérti az Alapjogi Chartát. A kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki, hogy a Land Oberösterreichnek – ha alkalmazza a 2003/109 irányelv 11. cikkének

(4) bekezdése szerinti kivételt – az ilyen szabályozás kidolgozása során figyelembe kell vennie egyéb olyan uniós jogszabályokat, mint a 2000/43 irányelv és az Alapjogi Charta, és ennek során nem alkalmazhat hátrányosan megkülönböztető kritériumokat. A 2003/109 irányelv (5) preambulumbekzdése kifejezetten rögzíti, hogy a tagállamoknak ezen irányelv rendelkezéseit többek között faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők vagy nyelv alapján történő hátrányos megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a 2003/109 irányelv 11. cikkétől függetlenül is vizsgálni kell, hogy az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdése sérti-e a 2000/43 irányelvet vagy az Alapjogi Chartát.

- 9 A 2000/43 irányelvnek az Alapjogi Chartához való viszonya tekintetében a kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki, hogy a Bíróság a 2000/43 irányelv hatálya alá tartozó hátrányos megkülönböztetést elsősorban ezen irányelv szerint értékeli, és csak akkor veszi figyelembe az Alapjogi Chartát, ha arra a következtetésre jut, hogy az alapeljárás tényállására nem terjed ki az Alapjogi Charta szerinti, a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó tilalmakat pontosító valamely másodlagos jogi aktus hatálya (lásd például: a Bíróság Küçükdeveci ítélete, C-555/07).
- 10 A jelen eljárásban elképzelhető, hogy a 2000/43 irányelv – különösen a (3) cikkének (2) bekezdése alapján – nem alkalmazható. Ez azonban a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint még nem jelentené szükségszerűen azt, hogy nem áll fenn az Alapjogi Charta által tiltott hátrányos megkülönböztetés sem, többek között azért, mert az Alapjogi Charta nem tartalmaz a 2000/43 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének megfelelő, kivételre vonatkozó rendelkezést. A 2000/43 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése tekintetében többek között az a kérdés merül fel, hogy e rendelkezés (az állampolgárságra vonatkozó kritériumhoz való kapcsolással) ténylegesen kiveszi-e az irányelv hatálya alól az etnikai hovatartozáson alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egyébként az irányelv hatálya alá tartozna, vagy az irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben már nem állhat fenn etnikai hovatartozáson alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetés, így e rendelkezés pusztán pontosításként értelmezendő.
- 11 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint ezenkívül lehetséges, hogy az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdése az Alapjogi Charta megsértése miatt akkor is ellentétes az uniós joggal, ha e rendelkezés sem a 2003/109 irányelvvel, sem a 2000/43 irányelvvel nem ellentétes, főképp mivel ezek az irányelvek nem korlátozhatják az Alapjogi Charta szerinti, hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó tilalmak hatályát (lásd például: Kokott főtanácsnoknak a Test-Achats ügyre vonatkozó indítványa, C-236/09, 29. és 30. pont).

A 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „alapellátás”

- 12 Az Oberösterreichischer Landtag (felső-ausztriai tartományi gyűlés, Ausztria) lakásépítési, építési jogi és természetvédelmi bizottságának véleménye szerint a

lakhatási támogatás nem minősül a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett szociális támogatási alapellátásnak. Az ezen irányelv által az alapellátások tekintetében támasztott követelményeket az oöBMSG tartalmazza. Egy 2013. évi módosítással többek között előírták, hogy a harmadik országbeli állampolgároknak az utóbbi öt évben meghatározott minimumjövedelemre vonatkozó követelményeket kell teljesíteniük, ami osztrák állampolgárokra és azokkal egy tekintet alá eső személyekre nem vonatkozott. E bizottság ezáltal a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint azt juttatta kifejezésre, hogy a felső-ausztriai tartományi gyűlés élni kíván a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése szerinti kivétellel. A harmadik országbeli állampolgárokat (beleértve a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárait) azonban nem zárták ki általánosan a lakhatási támogatásból, hanem e személyekre vonatkozóan további feltételeket állítottak fel.

- 13 A Bíróság az alapellátás fogalmával a Kamberaj ügyben (C-571/10) foglalkozott a dél-tiroli lakhatási támogatással összefüggésben. A Bíróság e tekintetben kifejtette, hogy e fogalom azon szociális ellátásokra vagy szociális védelmi ellátásokra terjed ki, amelyek hozzájárulnak a magánszemély olyan alapvető szükségleteinek a kielégítéséhez, mint az étkezés, lakhatás és egészség (91. pont). Ebből kiindulva a Bíróság az Alapjogi Charta 34. cikkére hivatkozással olyan kritériumokat dolgozott ki, amelyek alapján a lakhatási támogatás alapellátásnak minősülését a nemzeti bíróságnak kellett megítélnie a további eljárás során. A Bíróság e tekintetben a támogatás célját, összegét, nyújtásának feltételeit és e támogatásnak az olasz szociális támogatások rendszerében való helyét tekintette relevánsnak (92. pont).
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság ezen elveknek a felső-ausztriai lakhatási támogatásra való alkalmazását nem tekinti egyértelműnek. A lakhatási támogatás célja a lakhatási költségek okozta túlzott terhek megakadályozása. Az összege alapján és a nyújtásának feltételeire tekintettel a lakhatási költségekhez nyújtott olyan támogatásról van szó, amely többek között a háztartásban élő személyek jövedelmétől és számától, valamint a lakás nagyságától függ, és amelynek felső határa 300 euró. A lakhatási támogatásnak nem célja, hogy a támogatás kedvezményezettjének lakhatási költségeit teljes mértékben fedezze, hanem az jellemzően a lakhatási költségek egy részét fedezi annak érdekében, hogy az alacsony jövedelmű személyeknek ne kelljen a jövedelmük túl nagy hányadát megfelelő lakhatási lehetőségre költeniük.
- 15 Az oöBMSG (alkalmazandó változata) szerinti minimumjuttatás célja ezzel szemben általánosan az, hogy a szociálisan rászoruló személyek számára az emberi méltósággal összeegyeztethető életszínvonalat – beleértve a lakhatási szükségletet is – tegyen lehetővé. Ez a juttatás egyértelműen szigorúbb feltételekhez van kötve, mint a lakhatási támogatás, és e juttatásban a jövedelemmel nem rendelkező vagy rendkívül alacsony jövedelemmel rendelkező személyek részesülhetnek. A minimumjuttatás e tekintetben jelentősen nagyobb mértékű szociális rászorultságot feltételez. Ennélfogva az alacsony, azonban alapvetően – a minimumjuttatás feltételei értelmében – megélhetést biztosító

jövedelemmel rendelkező személyek részesülhetnek lakhatási támogatásban, minimumjuttatást azonban nem kapnak. Bizonyos esetekben (esetleg részleges beszámítással) lakhatási támogatás és minimumjuttatás is nyújtható. E két szociális ellátás célcsoportja azonban nem azonos.

- 16 E szabályozási rendszerre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság elsősorban arra keresi a választ, hogy csak az oöBMSG szerinti ellátások minősülnek-e a 2003/109 irányelv 11. cikkének (4) bekezdése értelmében vett alapellátásnak (és adott esetben mely további körülménytől függően), vagy ez az oöWFG szerinti lakhatási támogatásra is vonatkozik, mivel e támogatás is a lakhatási költségek okozta túlzott terhek enyhítésére szolgál, jóllehet a minimumjuttatástól eltérően nem feltételezi az érintett személy szociális rászorultságát.

A 2000/43 irányelv értelmében vett, „faji vagy etnikai származáson” alapuló hátrányos megkülönböztetés

- 17 Az oöADG a 2000/43 irányelvet ülteti át, mindamellett e törvény a „faji vagy etnikai származás” helyett „etnikai hovatartozásról” beszél. E fogalom azonban alapvetően ugyanazon jelentéssel bír, mint a „faji vagy etnikai származás” uniós jogi fogalma.
- 18 A harmadik országbeli állampolgárság kritériumán alapuló eltérő bánásmód a kérdést előterjesztő bíróság értelmezése szerint a 2000/43 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése alapján önmagában véve főszabály szerint nem tartozik ezen irányelv hatálya alá (a Bíróság Kamberaj ítélete, C-571/10, különösen a 48–50. pont; a Jyske Finans ügy, C-668/15).
- 19 Felmerül azonban a kérdés, hogy az állampolgársághoz való kapcsolás bizonyos feltételek mellett jelenthet-e mindazonáltal az etnikai származáson alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetést. A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint ugyanis elképzelhető lenne, hogy az állampolgárság formális kritériumához való kapcsolással közvetve olyan célokat kövessenek, amelyek etnikai származáson alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősülhetnek.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság a jelen ügyben egy olyan rendelkezéssel foglalkozik, amely nemcsak a harmadik országbeli állampolgárság kritériuma alapján tesz különbséget, hanem ehhez kapcsolódóan meghatározott szintű német nyelvtudásra vonatkozó követelményt ír elő, amely nyelvtudás csak bizonyos részletesen szabályozott módokon igazolható (az oöWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdése). A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint nem egyértelmű, hogy – elsősorban a 2000/43 irányelv hatályára és az irányelv 3. cikkének (2) bekezdése szerinti, kivételre vonatkozó rendelkezésre tekintettel – hogyan kell minősíteni egy ilyen esetet.
- 21 Amennyiben az oöWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdését vizsgálni kellene közvetett vagy „rejtett” hátrányos megkülönböztetés tekintetében, e szabályozás

objektív igazolhatóságát a 2000/43 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében kellene vizsgálni. Az öWFG 6. §-a (9) és (11) bekezdésének célja a harmadik országbeli állampolgároknak a lakhatási támogatáshoz való korlátozott hozzáférése volt, mindamelllett konkrétan az alapvető német nyelvtudásra vonatkozó követelmény tekintetében arra hivatkoztak, hogy e nyelvtudás jelentőséggel bír a társadalmi beilleszkedés szempontjából.

- 22 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint vitatható, hogy a lakhatási támogatás igénybevétele tekintetében fennálló, a német nyelvtudás igazolására vonatkozó szóban forgó követelmény – különösen a konkrétan választott szabályozás formájában – objektív módon igazolhatónak minősül-e. Egyfelől kérdésesnek tekinthető, hogy miért szükséges a nyelvtudásra vonatkozó követelmény az öWFG-ben szabályozott azon további feltételeken felül, amelyek alapján a harmadik országbeli állampolgárok egyébként is csak akkor részesülhetnek lakhatási támogatásban, ha már több mint öt éve Ausztriában élnek, és általában már hosszabb ideje keresőtevékenységet végeznek. Másfelől éppen a 2003/109 irányelv értelmében vett, harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai esetében lehetne aggályosnak tekinteni a német nyelvtudás igazolására vonatkozó kiegészítő követelményt, mivel e személyeknek már egyébként is teljesíteniük kellett az osztrák Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (a letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény) szerinti, a beilleszkedésre vonatkozó különböző feltételeket annak érdekében, hogy ezt a jogállást elnyerjék (uniós jogi szempontból lásd a 2003/109 irányelv 5. cikkének (2) bekezdését). Ezenkívül az is kétségsbe vonható, hogy a szükséges, viszonylag alacsony szintű német nyelvtudás miatt csak a törvény által előírt különleges formális igazolásokkal bizonyítható.

Az Alapjogi Charta előírásai

- 23 Amennyiben a Bíróság a 2000/43 irányelvet – különösen annak 3. cikkének (2) bekezdése alapján – az alapeljárás tényállására alkalmazhatatlannak tekinti, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglalt rendelkezést kell-e vizsgálni az Alapjogi Charta szerint. Az Alapjogi Charta 51. cikkének (1) bekezdése alapján az uniós jog végrehajtása során tiszteletben kell tartani a Chartát. Az Alapjogi Charta hatályára vonatkozó ítélkezési gyakorlatra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság számára nyilvánvalónak tűnik, hogy az öWFG 6. §-ának (9) és (11) bekezdésében foglaltakhoz hasonló rendelkezést csak az Alapjogi Charta előírásaira tekintettel lehet kidolgozni. Az Alapjogi Charta hatálya többek között azért állhat fenn, mivel uniós jogi előírások szabályozzák, hogy mikor kell szociális ellátásokat nyújtani harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai számára, és az alapeljárásban releváns nemzeti rendelkezések ezen elvek kidolgozásának minősülhetnek (lásd a 2003/109 irányelv (5) preambulumbekendését is).
- 24 Az Alapjogi Charta 21. cikke többek között az etnikai származás alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmát írja elő. Az Alapjogi Chartában elismert

jogok csak a törvény által, e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozhatók, és az arányosság elvére figyelemmel erre csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen, és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja (az Alapjogi Charta 52. cikkének (1) bekezdése).

- 25 A kérdést előterjesztő bíróságnak az ööWFG 6. §-a (9) és (11) bekezdésének objektív igazolhatóságára vonatkozó megfontolásai tekintetében a bíróság a 2000/43 irányelvre vonatkozó fejtegetésekre hivatkozik. Ezek megfelelően alkalmazhatók az arányosságnak az Alapjogi Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerinti vizsgálatára.

MUNKADOKUMENTUM